

Dagspressen skrev

Nogle artikler fra dagspressen om sprog og sprogpolitik

- **Ole Martin Larsen:** Integration på EU's dagsorden. Kulturkommissær Viviane Reding på pressemøde i København.

i: Information 22. februar 2000, 1. sektion, s. 1.

Kulturkommissær Viviane Reding vil samle gode og dårlige eksempler på sprogundervisning som støtte for integration.

En ny stor undersøgelse igangsættes af EU's kulturkommissær Viviane Reding med henblik på at undersøge kvaliteten i landenes indsats for at integrere de nye medborgere; analysen forventes ikke alene at gå på undervisningen i de nationale sprog, men også på hvorvidt landene lever op til forpligtelsen til at undervise indvandrerne i deres egne modersmål. Undersøgelsen skal analysere medlemslandenes erfaringer og sikre ministrene et beslutningsgrundlag; EU-landene vil i mange år fremover være afhængige af indvandring.

Sprogåret fokuserer ikke alene på EU-landenes officielle sprog og de

anerkendte minoritetssprog, også indvandrersprog inddrages.

- **Jørgen Ullerup:** EU - Akut mangel på danske EU-tolke.

i: Jyllands-Posten 2. maj 2001, 1. sektion s. 7.

Om godt et år overtager Danmark formandskabet i EU. Det øger behovet for tolkning til dansk, og det kræver tilgang af nye tolke.

Der mangler tolke til dansk. Foreløbig vil alle EU-møder på ministerplan være sikret tolkning, men ikke alle Ministerrådets arbejdsgrupper får tolkning til dansk. Der er for få ansøgere til uddannelsen, kravene er høje og frafaldet stort.

Handelshøjskolen søger ikke blot akademikere med en sproglig uddannelse, men også jurister, ingeniører, dyrlæger, læger, tandlæger med dybtgående kendskab til mindst to fremmedsprog.

- **Karen Sonne Jacobsen:** Et mangesproget Danmark (Kronik) i: Information, 25. juli 2000, 1. sek-

tion s. 8.

De store lande ved godt, at det betyder noget, at deres sprog tales af mange. Hvorfor finder vi os så i, at dansk viger for engelsk?

Dansk sprogpolitik skal støtte det danske sprog; det sker bedst gennem et mangesproget samfund. Kulturministerens initiativ til en sprogpolitik hilses med glæde; fire udenlandske sprogforskere, alle indvandrere i Danmark, har for længst råbt vagt i gevær på vore vegne. Lone Dybkjærs forslag om engelsk som arbejdssprog i EU med tilhørende tidlig engelskundervisning blev således besvaret af Margrethe Vestager: Modersmålsundervisningen må ikke lide skade derved. Modersmålet er det grundlæggende, som tilegnelsen af andre sprog må bygge på. Svensk sprognævn støtter: „Normalt lærer man fremmedsprog bedst, hvis man kan sit eget godt. Genveje kan føre på vildspor“ - dette gælder også for fremmedsprogede børn. Forestillingen om danskerne som tosprogede dansk-engelsk tages op, ville dansk ikke blive taberen?

Det foreslås at evaluering af forskningsproduktion tillægger publikation af dansksprogede artikler og bøger værdi, og at der sikres penge til gode oversættelser mhp. opta-

gelse i internationale (engelsksprogede) tidsskrifter. Internationaliseringsbestrebelse har medført et udbud af engelsksprogede uddannelser på universiteter og ungdomsuddannelser, inspireret af EU's udvekslingsprogrammer. Svensk sprognævn foreslår følgende: „Sproget i undervisning, ved prøver og eksamener bør normalt være svensk i den grundlæggende uddannelse“.

Formidlingen af dansk sprog og kultur bør tilbydes udvekslingsstuderende og forskere fremfor 'engelsk som concernsprog'

Sprogsamfundet som helhed må beherske mange sprog, ikke kun dansk og engelsk. Studerende til andet og tredje fremmedsprog mangler. Der er behov for nytænkning, således tilrettelægges studier med vægt på kulturstudier ved RUC.

• **Robert Phillipson:** En politik for sproget. (Kronik)
i: Politiken 6.oktober 2000; Kultur og Debat s. 5.

Danskerne er ikke nær så gode til engelsk som de tror. Indlæringen af andre fremmedsprog end engelsk er i krise. Dansk spiller en marginal rolle i EU - og rollen kan blive endnu mindre.

Danmark har brug for en aktiv, realistisk men visionær sprogpolitik for alle med en strategi for hvilke fremmedsprogsfærdigheder der bliver behov for i modsætning til den hidtidige *laissez-faire* holdning. Alle danskeres kompetence på både dansk og engelsk skal styrkes; det sproglige potentiale hos borgere med andet sprog end dansk skal plejes samtidig med at danskundervisningen forbedres. Engelsk er ikke nok. Dansk sprogs fremtid i EU er et centralt spørgsmål. Det kræver et omfattende tværministerielt samarbejde mellem Kulturministeriet, Undervisningsministeriet (sprogindlæring på alle niveauer), Erhvervsministeriet (handel med udlandet), Forskningsministeriet (universiteternes sprogforskning), og Udenrigsministeriet (sprog i EU, bistand og internationalt samarbejde).

Der foreslås en samlet plan for alle danskeres behov sammenkoblet med udenlandske erfaringer fra lande med en mere aktiv sprogpolitik (Norden, Canada, Australien, Sydafrika). EU og Europarådet har beskæftiget sig med fremmedsprogsundervisning, men ikke fundet fælles fodslag sprogpolitisk. Flersprogethed hylides, men realiteten er mere engelsk og fransk. Embedsværket, politikere og forskere må i dialog, erhvervslivet inddrages.

(Se Erhvervsprogligt Forbunds forslag til en erhvervs politik for det danske sprog). Skal tidlig engelsk lykkes, stiller det erfaringsmæssigt særlige krav til læreruddannelsen, til undervisningsmaterialer, til integration af begrebsudvikling på fremmedsprog og modersmål, til kontinuitet i hele skoleforløbet.

Den offentlige debat om modersmålsundervisning og tosprogede børns indlæringsbehov mangler kvalificeret viden; forskere er ikke uenige om hvordan skolen kan gøre alle børn reelt tosprogede. Et benhårdt assimilationsprogram er i strid med internationale konventioner.

Vi skal væk fra at det kun drejer sig om at diskutere enten engelsk eller dansk over til strategier som forbedrer alle danskeres engelsk og dansk, plus færdighed i andre sprog. Der er brug for (ny)danskere som er gode til arabisk, kinesisk, tyrkisk, urdu osv som brobyggere til mange kulturer og markeder. Universiteterne mangler stillinger på sprogsociologi, sprogpolitik, sprogplanlægning, sproglige menneskerettigheder.

• **Margrethe Vestager:** Tosprogede: To sprog er bedre end ét (Debat)
i: Information 30.oktober 2001,
1.sektion s. 5.

Børn med et andet modersmål end dansk har i deres opvækst brug for mindst de to sprog. MV ønsker modersmålsundervisningen for disse børn fastholdt. Flersprogethed er en ressource; unge der behersker urdu, farsi, tyrkisk og arabisk kan bidrage til samfundsudviklingen herhjemme i en globaliseret verden. Paradokset er at vi er ivrige efter tidlig engelskundervisning, men bange for at styrke indvandrerbørns modersmål, som de har en grundlovssikret ret til at tale i deres hjem.

I august udsendte Ministeriet et faghæfte om modersmålsundervisningen med bud på hvordan mo-

dersmålsundervisningen kan løftes kvalitativt tæt koordineret med den øvrige undervisning. En styrket modersmålsundervisning vil virke positivt på indlæringen af dansk fordi alle børn lærer på baggrund af det de i forvejen kan.

Der henvises til FN's konvention fra 1989 om børns rettigheder artikel 29. Uddannelsen af barnet skal have til hensigt at „udvikle respekt for barnets forældre, dets egen kulturelle identitet, sprog og værdier og for de nationale værdier i det land, hvor barnet er bosat, og i landet, hvorfra barnet oprindeligt stammer, og for de kulturer, der adskiller sig fra barnets egen kultur.“

ABSTRACTS VED ELSEBETH RISE
